

Halime ÜNAL REŞİTOĞLU*

Diğerleri için Duyulan Suç Korkusu**

Fear of Crime for Others

ÖZET

Çoğu zaman bireysel korku ile özdeşleştirilen suç korkusu bireyin kendine yakın hissettiği kişilerin suçun mağduru olmasını da kapsamaktadır. Çalışmaların çoğunluğu bireyin suçtan mağduriyet korkusuna odaklanırken pek az çalışma diğerleri için duyulan korkuya odaklanmaktadır. Bu çalışmanın amacı ülkemiz bağlamında diğerleri için duyulan suçtan mağduriyet korkusunu açıklamaya çalışmaktır. Araştırma kapsamında Ankara ilinin merkezinde yer alan ilçelerde anket tekniği ile toplanan 1242 katılımcının verileri analiz edilmektedir. Betimsel analizler erkeklerin hem çocuklar hem de eşleri için korkarken, kadınların daha çok çocukların mağdur olmasından korktuklarını göstermektedir. Bekâr olan bireyler evli bireylere göre daha çok anne-babaları ve kardeşlerinin mağdur olmasından korkmaktadırlar. Ebeveynler ağırlıklı olarak çocuklarının mağdur olmasından kaygı duymaktadırlar. Araştırmanın bulguları uluslararası literatürdeki çalışmalar ile benzerlik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Suç, Suç Korkusu, Güvenlik, Mağdurluk, Çocuk, Ebeveynlerin Korkusu.

ABSTRACT

Fear of crime is, mainly, associated with individual fear but it has also embodied fear of crime for others. Although, most of the research has focused on the individual fear of crime, very few studies has taken the fear of crime for others as the subject of their study. Therefore, the aim of this research is to investigate the fear of crime for others in Turkish context. This present study is based on the data which is collected from randomly selected 1242 participant in Ankara using the questionnaire technique. Descriptive analysis shows that men are more afraid of both children and spouses while women are more concerned that their children would be the victim of crime. Married people and parents are more concerned than single persons that children will be the victim of crime. The findings of this present study are similar to those of the previous research done in other countries.

Keywords: Crime, Fear of Crime, Security, Victimization, Child, Parents' Fear.

Giriş

Uzun yıllardır birçok çalışmanın odak noktasını oluşturan suç korkusunun doğası, nedenleri ve sonuçları tartışılmaya devam edilmektedir. 1960'lı yıllardan itibaren suç korkusu kavramının içeriğini tanımlamakla ilgili girişimlerde bulunulmuştur (Garofalo,

* Yazar/Author Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümü. unalhalime@hotmail.com

** Bu proje TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir. (Proje No: 113K070)

1981: 840). Araştırmalarda suç korkusu genellikle “bireyin suç veya suçla ilişkilendirdiği sembollere karşı geliştirdiği duygusal tepki” (Ferraro-LaGrange, 1987: 72) veya “bireyin tahmin ettiği veya farkında olduğu tehlikenin doğurduğu tetikte olma duygusu” (Warr, 2000: 453) olarak tanımlanmıştır. Fakat suç korkusu literatürüne bakıldığında çalışmaların nerede ise tamamının bireysel suç korkusu üzerine odaklandığı görülmektedir (e.g. Ferraro, 1995: 20-40; Brunton-Smith, 2011: 887; Chiricos-Hogan-Gertz, 1997: 113; Eschholz-Chiricos-Gertz, 2003: 111-116; May-Rader-Goodrum, 2010: 165; Pantazis, 2000: 417; Rountree-Land, 1996: 776; Sampson-Raudenbush, 1999: 604-620). Bireysel suç korkusuna odaklanmak o kadar kabul edilebilir bir hal almıştır ki ulusal ve uluslararası düzeylerde toplanan büyük veri tabanlarında bile bireysel korku ölçülmüştür. Örneğin, A.B.D.’de gerçekleştirilen Ulusal Suç Mağduriyeti Araştırması (National Crime Victimization Survey), Britanya Suç Araştırması (British Crime Survey) gibi ulusal veri tabanlarının yanısıra uluslararası düzeyde Uluslararası Suç Mağduriyet Araştırması (International Crime and Victimization Survey) ve Avrupa Suç ve Güvenlik Araştırması (European Survey of Crime and Safety) gibi araştırmalarda da hep bireysel suç korkusuna odaklanılmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2003 yılından itibaren düzenli olarak gerçekleştirilen Yaşam Memnuniyet Araştırmasında da bireysel suç korkusuna odaklanılmıştır. Örneğin, bu araştırma kapsamında bireylere “evde yalnız otururken kendini ne kadar güvende hissettiği” sorulmuştur. Ülkemizdeki suç korkusuna odaklanan çalışmalarda da (Karakus, McGarrell-Basibuyuk, 2010: 177; Kul, 2013: 1-20; Uludağ, 2010: 1-10) bireyin korkusu analiz edilmiştir.

Bireysel korkuya odaklanan çalışmalar son yıllarda eleştiriye maruz kalmaktadır. Warr (1992: 723-725) ile başlayan ve Warr ve Ellison (2000: 551-554) ile devam eden tartışmalarda, suç korkusunun bireysel korku ile özdeşleştirilmesinin kavramın içeriğini sınırladığı ve korkunun farklı boyutlarını ve etki alanını görmemizi engellediği ileri sürülür. Korkuyu bireye indirgedikçe korkunun toplumsal bir olgu olduğu gerçeğinin unutulmaya ve daha çok bireysel ve izole bir gerçeklik olarak ele alınmaya başlandığı için korkunun derinliklerinin ve toplumsal olarak yayılma alanlarının görülme olasılığının yok olduğu gündeme getirilir. Çalışmaların eksik bıraktığı nokta bireyin özellikle eş ve çocukları ile birlikte yakın aile üyelerini hatta bazen kendine yakın gördüğü aile dışındaki bireyleri de kapsayan diğer bireyler için duyulan suç mağduriyeti korkusudur. Başka bir ifade ile, bireyler sevdikleri insanların suçun mağduru olma ihtimalinden veya onların başlarına suçla ilgili bir şeylerin gelmesinden korkmaktadırlar (Ferraro, 1995: 20-40; Warr, 1992: 723-725; Warr-Ellison, 2000: 552-554). Bireysel korku sadece bireyi ilgilendirir ve bireyin yaşamını etkilerken diğerleri için duyulan suç korkusunun ise etki alanı çok daha geniştir. Bir grup araştırmacı bireysel suç korkusundan daha ziyade başkaları için duyulan suç korkusunun daha yaygın olabileceğine ve sonuçlarının daha geniş grupları etkilediğine dikkat çekmektedir (Heber, 2009: 257; Hollander, 2001: 102-103; Madriz, 1997: 353; Snedker, 2006: 76-78; Tulloch, 2004: 375-376; Warr, 1992: 723-725; Warr-Ellison, 2000: 555). Eşlerin veya partnerlerin birbirleri, ebeveynlerin çocukları, yakın arkadaşların birbirleri, yaşlı ebeveynlerin torunları için duyacakları korkunun bireyin kendisi için duyacağı korkudan daha yaygın olma ihtimali mevcut olduğu gibi bireysel korkuyu diğerleri için duyulan

korkunun tetikleme olasılığı da söz konusudur (Snedker, 2006: 76-78; Warr-Ellison, 2000: 552-555). Bireylerin gündelik yaşam pratiklerinin bireysel korkudan daha çok diğerleri için duyulan korku tarafından şekillenmesi olasıdır. Örneğin, tek başlarına eğlenmeye giden ebeveynler ile çocukları ile beraber giden ebeveynlerin tercihleri birbirinden farklı olacaktır. Yalnız yaşayan bir erkeğin ev kiralarken dikkate aldığı özellikler ile evlendikten veya çocuk sahibi olduktan sonra ev kiralarken dikkate aldığı kriterlerin birbirinden farklılaşması mümkündür. Gece geç saate kadar çalışan eşi için diğer eşin endişelenme olasılığı yüksektir. Fakat diğerleri için duyulan korkuya yoğunlaşan çalışmaların sayısı sınırlı olduğu için hala bu korkunun kimler tarafından kimlere karşı daha fazla duyulduğu, yaygınlık derecesinin ne olduğu gibi konuların araştırılmaya ihtiyacı vardır. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı hem uluslararası düzeyde hem de ulusal düzeyde diğerleri için duyulan suç korkusu çalışmalarına katkı yapmaktır. Bu araştırma kapsamında Ankara'nın Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak ve Yenimahalle ilçelerinde toplanmış olan nicel veriler analiz edilerek diğerleri için duyulan suç korkusu betimsel olarak irdelenecektir.

Kavramsal Çerçeve

Diğerleri için duyulan suç korkusuna odaklanan çalışmalarda hem nitel (Hollander, 2001: 88; Madriz, 1997: 344; Mesch, 2000: 51; Rader, 2010: 41; Snedker, 2006: 80) hem de nicel yöntemler (Rader-Cossmann, 2011: 573-575; Warr-Ellison, 2000: 557-558) kullanılmaktadır. Bu çalışmaların ortak bulguları arasında diğerleri için duyulan suç korkusunun bireysel suç korkusunu artırdığı ve diğerleri için duyulan korkunun daha yaygın olduğu yönündedir. Başka bir ifade ile, bireyler, bireysel olarak suça maruz kalmaktan daha çok sevdikleri insanların suçun mağduru olmasından korkmaktadırlar (örn. Heber 2009: 258; Snedker 2006: 83-85). Ayrıca diğerleri için suç korkusu, toplumsal cinsiyet, evli olmak-beraber yaşamak veya ebeveyne olmakla da ilişkidir (Drakulich, 2015: 1883-1885; Hollander, 2001: 94; Madriz, 1997: 346-348; Stanko, 1995: 52; Warr-Ellison, 2000: 574-575).

Bireysel düzeyde kadınlar erkeklerden daha fazla suç korkusuna sahiptirler (Cook-Fox, 2012: 145; Drakulich, 2015: 1183; Drakulich-Rose 2013: 1780-1782; Killias-Clerici, 2000: 441-443; Schafer-Huebner-Bynum, 2006: 292; Wilcox-Jordan-Pritchard, 2006: 362). Erkeklerin bireysel suç korkularının düşük olmasının arkasında erkeklik onurunu zedeleyeceği düşüncesi ile korktuklarını belli etmekten çekinmelerinin yattığı yönünden bulgular mevcuttur (Sutton-Farrall, 2005: 214-217). Diğerleri için suç korkusu bağlamında ise erkeklerin eşleri ve çocukları için daha fazla korktuğu, kadınların ise eşlerinden daha çok kendileri ve çocukları için korktukları tespit edilmiştir (Haynes-Rader, 2015: 313-314; Heber, 2009: 265-268; Madriz, 1997: 346-348; Rader, 2010: 43-47; Snedker, 2006: 85; Warr, 1992: 730). Erkekler ve kadınlar arasındaki bu farklılık toplumsal cinsiyet tanımları ve toplumsal cinsiyet pratikleri ile ilgilidir. Erkekler evlenmeden önce suçun mağduru olmaktan çok fazla korkmamakta fakat evlendikten sonra eş ve çocuklarının ona ihtiyacı olduğu ve onları korumak zorunda olduğu düşüncesinden hareketle hem onlar hem de kendileri için daha fazla korkmaktadırlar (Drakulich, 2015: 1184-1885; Rader, 2010: 43-47; Snedker, 2006: 86). Ailesini koruyan erkek imgesi erkeklere daha fazla temkinli olmasını öğütlemektedir. Eşlerin ve

çocukların güvenliğini sağlamak erkeklerin temel görevleri arasındadır. Tek başlarına erkekler tehlikeli olduklarını düşündükleri mekânlara rahatlıkla gidebilirken evlendikten sonra eşleri ile bu tür mekânlara gitme konusunda daha temkinli davranmaktadırlar (Heber, 2009: 265-268; Snedker, 2006: 86). Evlenmek erkeklere daha önce sahip olmadıkları yeni bir sorumluluk yüklemektedir. Aileyi dıştan gelecek tehlikelere karşı koruması gerektiğinden kendisini tehlikelerden uzak tutarak sorumlu olduğu eş ve çocuklarını da korumayı başarabilmelidir. Erkeğin başına bir şey gelmesi demek ailenin korumasız kalması anlamına gelecektir. Korkusuz erkek imgesi ancak aile söz konusu olduğunda kırılmaktadır. Ailesini korumaktan sorumlu olan erkeğin kendisinden daha çok onların suçun mağduru olmasından korkması çok doğaldır ve güvende hissetmelerini sağlamak için elinden gelini yapmalıdır (Rader, 2010: 43-47).

Bireysel olarak erkeklere göre daha fazla korkan kadınlar, evlendikten sonra kendilerini daha fazla güvende hissetmektedirler çünkü artık koruma için eşlerine güvenmektedirler. Erkekler kendilerini ailenin koruyucusu olarak tanımlarken kadınlar ise kendilerini korunmaya muhtaç bireyler olarak tanımlamaktadırlar (Hollander, 2001: 91-93). Evlenmeden önce suçtan korunmak için birçok tedbiri (kapıyı kilitlemek, arabayı güvenli yere park etmek, alarm taktırma v.b.) kendi başına alması gereken kadınlar, evlendikten sonra ise bu tedbirleri alma işini kocalarına devrederek kendilerini kocalarının yanlarında daha güvende hissetmektedirler (Rader, 2010: 50-52). Kadınların korkularının asıl kaynağının çocuklarının olmasının arkasında yatan temel neden ise kadınların çocuk bakımından sorumlu olmasıdır. Geleneksel olarak çocukların yetiştirilmesinden ve bakımından tek başına sorumlu olan kadınlar çocukları tehlikelere karşı daha fazla korumaktan sorumludurlar (Snedker, 2006: 87-88). Bundan dolayı, kadınlar hem kendi hem de çocuğun davranışlarını sınırlayarak tehlikelerden uzak durmaya çalışmaktadır.

Toplumsal cinsiyet beklentilerine uygun olarak ebeveyn olmak korkunun derecesini artırmaktadır. Warr ve Ellison (2000: 560) ebeveynlerin %80'nin ve Tulloch (2004: 366) % 85'nin kendilerinden daha fazla çocukları için korktuklarını tespit etmişlerdir. Küçük çocukları olan ebeveynler, yetişkin çocukları olan ebeveynlere göre daha fazla korkmaktadır. Yetişkin çocukları olan ebeveynlerin hiç korkmadığı düşünülmemelidir. Özellikle yaşlı ebeveynlerin korkuları farklı bir şehirde yalnız yaşayan yetişkin çocukları veya torunları için devam etmektedir (Heber 2009: 269; Tulloch, 2004: 372-373; Warr-Ellison, 2000: 562). Anneler ve babalar için küçük çocuklarının bir suça maruz kalması düşüncesi oldukça dehşet vericidir. Ebeveynler, genel olarak küçük çocuklarını savunmasız, incinebilir ve korunmaya muhtaç olarak gördükleri için korkuları oldukça doğaldır ve tepki olarak çocuklarını korumak için ellerinden geleni yapmaktadırlar (Tulloch, 2004: 367-368). Sadece kendi çocuklarını değil diğer küçük çocukları korumayı birçok ebeveyn kendine görev saymaktadır. Özellikle, anneler sadece kendi çocukları için değil diğer çocuklar içinde korkmaktadırlar. Hatta çocuğu olmayan kadınlar bile, genel olarak, çocukların maruz kalabilecekleri suçlardan oldukça endişe duymaktadırlar (Snedker, 2006: 90). Erkekler hem eşleri hem de çocukları için kaygılanırken kadınların korkularının odak noktasını çocuklar oluşturmaktadır (Drakulich, 2015: 1884-1886; Snedker, 2006: 286-288; Warr: 1992: 730; Warr-Ellison, 2000: 561-562).

Ebeveynler çocuklarının özellikle etraflarındaki tehlikelerin farkında olmadıkları için pedofillerin mağduru olmasından, kaçırılmasından, hatta öldürülmelerinden oldukça korkmaktadırlar (Heber, 2009: 271-272; Vozmediona-San-Juan-Vergara-Alonso-Alberca, 2017: 7-8). Ebeveynler ağırlıklı olarak kız çocuklarının başına bir şey gelmesinden erkek çocuklarına göre daha fazla korkmaktadırlar (Warr-Ellison, 2000: 562) ve en fazla kız çocuklarının cinsel istismara uğramasından korkmaktadırlar (Vozmediona vd., 2017: 7-8). Sadece erkek çocuğa sahip olan ebeveynler, onlar için daha az korkmaktadırlar çünkü erkek çocuklarının kendi başlarının çaresine bakması beklenmektedir ve tehlike ile baş edebilmek erkek olmanın göstergesidir. Fakat kız çocukları ise korunmaya muhtaç ve savunmasız olarak görülmektedir (Vozmediona vd., 2017: 8). Son günlerde meydana gelen olaylar düşünüldüğünde ebeveynlerin çocukları için korkmaları ve onları korumak için stratejiler oluşturmaları olağan kabul edilmektedir. Çocuk mağdurlarla ilgili yapılan haberlerde ağırlıklı olarak kaybolan, kaçırılan, cinayete ve cinsel istismara maruz kalan çocuklara yer verilmektedir. En son İzmir'in Ödemiş ilçesinde 10 Haziran 2017 tarihinde evin yakınında arkadaşları ile oynarken kaybolan 10 yaşındaki bir kız çocuğunun 3 gün sonra komşusunun evinde ölü bulunması ve komşusu tarafından öldürüldüğünün ortaya çıkması ile sadece çocuğun ebeveynlerinin değil Ödemiş halkının vermiş olduğu tepki ve duydukları korku hala hafızalarımızda yerini korumaktadır¹. Yalova Çınarcık'ta 1 Haziran 2017 tarihinde çocuk parkından kaçırılan 5 yaşındaki bir kız çocuğunun ertesi gün cinsel istismara uğrayarak öldürülmesi olayı da unutulmamıştır². Bu tür olaylar sadece bölgedeki yaşayanları değil uzak veya yakın fark etmeksizin ebeveynlerin çocukları için daha fazla korkmalarına sebep olmaktadır. Küçük çocukların mağdur olduğu bu tür suçlar, çocukların savunmasız ve kolayca incinebilir olduğu gibi tehlikelere de açık olduğunu göstermektedir.

Yöntem

Bu çalışmada incelenen veriler TÜBİTAK tarafından mağduriyet ve suç korkusuna odaklanan daha geniş kapsamlı nicel bir araştırmanın parçasıdır. Bu çalışmada Ankara ilinin Altındağ, Çankaya, Keçiören, Mamak, Yenimahalle ilçelerinin çeşitli mahallelerinde anket tekniği kullanılarak toplanan veriler analiz edilmektedir. Araştırmanın örneklemini 18 yaş ve üstündeki bireyler oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme yöntemi olarak tabakalı basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İlçe nüfusuna orantılı olarak örnekleme belirlenmiştir. Öncelikli olarak her bir ilçeden veri toplanacak mahalleleri seçmek için belirli kriterler kullanılmıştır. İlçeler kendi içlerinde mahallere bölünürken ilçenin merkezi noktası belirlenmiş ve mahalleler uzaklıklarına göre listelenmiştir. Bu şekilde merkeze yakın ve uzak mahallelerin sosyo-ekonomik düzeylerinin birbirinden farklı olma olasılığı göz önüne alınarak örneklemin heterojen olması sağlanmaya çalışılmıştır. Örnekleme seçilen mahallelerdeki sokak listeleri oluşturulmuş ve sokaklar bu listeden rastlantısal olarak seçilmiş ve her bir sokaktan 4'er kişi ile araştırma gerçekleştirilmiştir. Ne yazık ki her zaman seçilen sokaklardaki

¹ <http://www.hurriyet.com.tr/son-dakika-minik-ceylinden-aci-haber-40487393>

² <http://www.cnnturk.com/son-dakika-yalovada-vahset-parktan-kacirilan-5-yasindaki-cocuk-istismar-edilip-olduruldu?page=2>

kişilerle görüşmek mümkün olmadığı için araştırma sonuçlarının genellenmesi konusunda dikkatli olmak gerekmektedir. Araştırmanın sonuçlarının katılımcılar için geçerli olduğu unutulmamalıdır. Araştırma kapsamından 1300 katılımcıdan veri toplanmış fakat bazı nedenlerden dolayı bir grup katılımcının verisi değerlendirilmeye alınmamıştır. Bu çalışma kapsamında %54'ü erkek ve %46'sı kadın olmak üzere toplam 1242 katılımcının verisi analiz edilmektedir. Katılımcıların yaş ortalaması 39.6'dır ve %68'i evlidir. Lise ve dengi okul mezunları %35 ile ilk sırada yer almaktadır. Katılımcıların aile büyüklüğünün ortalaması 3.6'dır ve çocuk sayısı ise ortalama 1.3'dür.

Soru kâğıdının geliştirilmesi için yapılan pilot çalışmada diğerleri için suç korkusunu ölçmek için katılımcılara “en fazla verilen suçların mağduru olmasından korktuğunuz kişiyi belirtiniz” sorusu açık uçlu olarak sorulmuştur. Katılımcılara kişi listesi verilmemiş, bireylerin en fazla mağdur olmasından korktukları kişileri belirtmeleri istenmiştir. Fakat pilot çalışma sırasında katılımcıların sadece bir kişiyi söylemekte zorlandıkları ve en az iki kişi söylemek istedikleri ortaya çıkmıştır. En fazla mağdur olmasından korktukları kişilerin yakın aile üyeleri olduğu ve geniş akraba grubu ve arkadaşların ise çok az belirtildiği görülmüştür. Literatür taramasında da açıklandığı üzere diğerleri için suç korkusu bireyin yakın aile üyeleri için duyduğu korkudur ve birçok araştırmanın ortak bulgusu da bu yöndedir. Bu bağlamda soru kâğıdının en son halinde diğerleri için suç korkusunu ölçmek için şu soru sorulmuştur: “Aşağıda verilen suçların en fazla başına gelmesinden korktuğunuz iki kişiyi (çocuklarım, eşim, annem-babam, kardeşlerim, bilmiyor) belirtiniz?” Bu kapsamda kapkaça-gaspa uğrama, tanımadığı birinin fiziksel saldırısına uğrama, sokakta aşağılanma-tehdit edilme, cinsel saldırıya uğrama, evde fiziksel saldırıya uğrama ve öldürülme suçları yer almıştır.

Ayrıca ebeveynlerin çocuklarının güvenli bir ortamda olup olmadığı konusundaki görüşleri iki soru ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Birinci olarak “bugünlerde çocukları sokakta bırakmak güvenli değil” ifadesine ebeveynlerin katılıp katılmadıkları sorulmuştur. İkinci olarak “çocuklarımın gece yalnız dışarı çıkmadıklarından emin oluyorum” ifadesi verilerek ebeveynlerin çocuklarının güvenliğini sağlamak için böyle bir önleyici teknik uygulayıp uygulamadıkları anlaşılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışma kapsamında veriler betimsel olarak incelenecektir. Suç türlerine göre diğerleri için duyulan suç korkusu toplumsal cinsiyete, medeni duruma, çocuk sahibi olma durumuna göre çapraz tablolar eşliğinde betimlenmeye çalışılacaktır. Bu araştırmanın bulgularının, katılımcılar ile sınırlı olduğu, nedensel bir çıkarımda bulunmak için yeterli olmadığı, olguyu anlama ve tespit etmeye yönelik kullanıldığı akılda tutulmalıdır.

Bulgular

Betimsel analizlerin yer aldığı tablolardaki değerler dikkate alınırken değerlerin toplamının 100'den daha fazla yaptığı görülecektir. Bunun sebebi katılımcılardan en fazla suçun mağduru olmaktan korktukları iki kişiyi seçmelerinin istenmesidir.

Tablo 1'de görüldüğü üzere her bir suç türünde katılımcılar en fazla çocukların mağdur olmasından korkmaktadırlar. İkinci sırayı eşler, üçüncü sırayı anne-babalar ve kardeşler almaktadır. Ayrıca bazı katılımcıların verilen her bir suç türü için mağdur

olmasından korktukları bireylerin olmadığı da görülmüştür. Genel olarak bu bulgular diğer araştırmaların bulguları ile örtüşmektedir. Araştırmaların ortak bulguları katılımcıların genellikle çocukları için kaygılandığını göstermektedir (Heber 2009: 265-269; Rader 2010: 43-48; Warr-Ellison, 2000: 560-561).

Tablo 1. Suç türüne göre diğerleri için duyulan korku (%)					
	Çocuklarım	Eşim	Annem-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok
Kapkaça-gaspa uğramasından	63	43	31	23	4
Tanımadığı birinin fiziksel saldırısına uğramasından	64	41	29	23	5
Sokakta aşağılanması ve tehdit edilmesinden	63	40	28	23	6
Cinsel saldırıya uğramasından	63	40	23	26	6
Evde fiziksel saldırıya uğramasından	52	34	20	23	15
Öldürülmesinden	56	38	26	20	11

Diğerleri için duyulan suç korkusu çalışmalarında kadın ve erkeklerin öncelikli olarak mağdur olmalarından korktukları kişiler açısından farklılıklar olduğu belirtilmektedir. Kadınların ağırlıklı olarak çocuklar için erkeklerin ise hem çocuk hem de eşleri için korktukları birçok araştırmamızın ortak bulgusudur (Haynes-Rader, 2015: 313-314; Madriz, 1997: 348-350; Rader, 2010: 43-48; Snedker, 2006: 87-88). Tablo 2 incelendiğinde, kadınların açık ara ile çocuklar için korktukları erkeklerin ise çocuk ve eşleri için korktukları görülmektedir. Birçok suç türünde kadınların üçte ikisi çocukların mağdur olmasından korkarken erkeklerin ise yarıdan biraz fazlası korkmaktadır. Kadınların üçte biri eşlerinin suçun mağduru olabileceğinden korkarken erkeklerin ise yarıya yakını eşlerinin mağdur olmasından korkmaktadır. Erkeklerin, çocuklar ve kadınlar için duyduğu korkunun oranları birbirine yakındır.

Tablo 2. Toplumsal cinsiyete ve suç türüne göre diğerleri için duyulan korku (%)										
	Kadın					Erkek				
	Çocuklarım	Eşim	Annem-Babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok	Çocuklarım	Eşim	Annem-Babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok
Kapkaça-gaspa uğramasından	70	37	29	23	4	57	48	32	24	4
Tanımadığı birinin fiziksel saldırısına uğramasından	71	35	27	22	4	58	46	31	24	5

Sokakta aşağılanması ve tehdit edilmesinden	70	35	26	22	5	58	45	29	23	6
Cinsel saldırıya uğramasından	70	32	24	25	5	57	47	23	27	8
Evde fiziksel saldırıya uğramasından	59	30	18	22	11	45	37	21	24	18
Öldürülmesinden	62	33	24	19	7	51	42	28	20	13

Evli, bekâr veya boşanmış-eşi vefat etmiş olmak diğerleri için duyulan suç korkusunda önceliğin verildiği kişileri değiştirebilmektedir. Tablo 3’de görüldüğü üzere, her bir suç türünde evli olanlar için çocuklar öncelikli gelirken, eşler ikinci sırada yer almakta ve diğer aile üyeleri için ise daha düşük düzeyde korkulmaktadır. Bekâr bireyler için ise suç türüne göre değişmek üzere anne-babalar ve kardeşler ilk sıralarda yer almaktadırlar. Boşanmış-eşi vefat etmiş bireyler için korkunun odak noktasını açık ara ile çocuklar oluşturmaktadır. Tek ebeveynli ailelerde çocuğun sorumluluğunun tek bir omuza yüklenmiş olması çocukların güvenlikleri konusunda daha fazla endişeye yol açmaktadır.

Tablo 3. Medeni duruma ve suç türüne göre diğerleri için duyulan korku (%)															
	Evli					Bekâr					Boşanmış- eşi vefat etmiş				
	Çocukları	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok	Çocukları	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok	Çocukları	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok
Kapkaça-gaspa uğramasından	82	60	13	8	3	10	7	77	67	6	88	13	26	20	7
Tanımadığı birinin fiziksel saldırısına uğramasından	83	57	13	7	4	12	6	75	67	6	87	10	27	16	7
Sokakta aşağılanması ve tehdit edilmesinden	82	56	11	7	5	12	6	70	65	8	87	11	26	16	4
Cinsel saldırıya uğramasından	82	55	9	9	5	10	7	64	69	9	87	11	16	27	6
Evde fiziksel saldırıya uğramasından	66	47	7	9	14	8	5	55	61	19	76	11	18	20	9
Öldürülmesinden	73	52	11	6	10	8	6	68	59	14	78	9	26	13	7

Diğerleri için duyulan suç korkusu çalışmalarındaki temel bulgulardan birisi çocuk sahibi olmanın diğerleri için duyulan suç korkusunda önemli bir dönüm noktası olduğudur (Heber 2009: 266-267; Tulloch, 2004: 367-368; Warr-Ellison, 2000: 560; Vozmediona vd., 2017: 6). Bundan dolayı, bu araştırma kapsamında çocuk sahibi olan ve olmayan kadın ve erkeklerin verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir. Tablo

4'deki değerler incelendiğinde, genel olarak, kadınların çocukların verilen suçların mağduru olmasından korktukları görülmektedir. Çocuğu olan kadınlar çocuğu olmayan kadınlara göre daha fazla çocuklarının mağdur olmasından korktuklarını belirtse bile çocuğu olmayan kadınların yarısından fazlası çocuklar söz konusu olduğunda onların başlarına gelebilecek suçlardan endişe duymaktadırlar. Çocuğu olan her 5 kadından 4'ünün çocuklarının kapkaç-gaspa uğraması, yabancı birinin fiziksel saldırısına uğraması, sokakta tehdit edilmesi ve cinsel saldırıya uğramasından korktukları görülmektedir ve her 5 kadından 3'ünde çocuklarının evde fiziksel saldırıya uğramasından ve öldürülmesinden korktukları anlaşılmaktadır. Çocuğu olan kadınlar ikinci olarak en fazla eşlerinin başlarına verilen suçların gelmesinden endişe duyarken çocuğu olmayan kadınlar ikinci olarak ebeveynlerinin ve kardeşlerinin başlarına verilen suçların gelmesinden daha fazla korkmaktadırlar.

Tablo 4. Çocuğu olan ve olmayan kadınların suç türüne göre diğerleri için duydukları korku (%)										
	Çocuğu var					Çocuğu yok				
	Çocuklarını	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok	Çocuklarını	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok
Kapkaç-gaspa uğramasından	79	40	23	18	4	55	25	35	33	8
Tanımadığı birinin fiziksel saldırısına uğramasından	82	36	20	17	5	54	25	38	30	8
Sokakta aşağılanması ve tehdit edilmesinden	79	37	19	17	5	55	24	34	31	9
Cinsel saldırıya uğramasından	80	34	19	18	5	54	23	34	33	10
Evde fiziksel saldırıya uğramasından	64	30	14	15	13	49	21	25	31	19
Öldürülmesinden	68	34	17	15	8	53	24	34	29	11

Erkekler için oluşturulan tablo 5'i incelediğimizde çocuğu olan erkeklerin yarısından fazlasının çocuğu olmayanların ise yarıya yakın özelliikle çocukların suçun mağduru olmasından korktuklarını görmekteyiz. Çocuğu olan erkekler ikinci olarak eşlerinin mağdur olmasından korkarken, çocuğu olmayan erkeklerde ise eşin, ebeveynlerinin ve kardeşlerinin mağdur olmasından korkanların sayıları birbirine yakındır. Çocuk sahibi olmak eş ve çocuklarla ilgili kaygıyı ön plana çıkartırken çocuk sahibi olmayan bireylerde kaygı eşlerle beraber yakın aile üyelerini de kapsamaktadır.

Tablo 4 ve 5'deki veriler çocuğu olan kadın ve erkekler için karşılaştırıldığında annelerin korkularının odak noktasının çocukları olduğu daha net görülmektedir. Örneğin annelerin 5'de 4'ü çocuğunun yabancı birinin fiziksel saldırısına uğramasından korkarken babalarda ise bu oran 5'de 3'tür. Anneler için öncelik çocuklar iken eşleri ikinci sırada yer almaktadır. Babalar için çocuklar ve eşlerin mağduriyetlerinden korku arasında çok büyük bir ayırım görülmemektedir. Örneğin, annelerin %82'si çocuklarının ve %36'sı eşlerinin yabancı birinin fiziksel saldırısına uğramasından korkarken

babaların ise %64'ü çocuklarının ve %52'si eşlerinin saldırıya uğramasından korkmaktadırlar. Erkeklerin temel görevi aile üyelerini korumak olduğundan erkekler çocuk ve eşleri için korkarken kadınların aile içindeki temel görevi çocukların bakım işleri olduğundan kadınların korkusunun kaynağının çocuklar olması şaşırtıcı değildir. Bulgular toplumsal cinsiyet pratiklerinin bir yansımasıdır.

Tablo 5. Çocuğu olan ve olmayan erkeklerin suç türlerine göre diğerleri için duydukları korku (%)										
	Çocuğu var					Çocuğu yok				
	Çocuklarım	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok	Çocuklarım	Eşim	Anne-babam	Kardeşlerim	Böyle biri yok
Kapkaça-gaspa uğramasından	65	56	25	20	3	44	35	44	34	8
Tanımadığı birinin fiziksel saldırısına uğramasından	64	52	25	20	6	45	36	42	34	8
Sokakta aşağılanması ve tehdit edilmesinden	65	50	22	19	7	45	35	39	30	10
Cinsel saldırıya uğramasından	63	53	19	19	8	44	37	34	38	10
Evde fiziksel saldırıya uğramasından	50	40	16	16	20	38	30	27	27	27
Öldürülmesinden	57	47	22	16	15	42	34	34	28	19

Ebeveynler çocuklarının evde fiziksel saldırıya uğramasından veya öldürülmesinden diğer suç türlerine göre daha az korkmaktadırlar. Diğer suçların belki de kamusal alanda çocukların başlarına daha fazla gelebileceğini düşünmektedirler. Diğerleri için duyulan suç korkusu araştırmalarında özellikle ebeveynlerin kız çocuklarının cinsel saldırıya uğramasından korktukları rapor edilmiştir (Warr-Ellison, 2000: 561; Vozmediona vd., 2017: 7-8). Her ne kadar bu araştırma kapsamında çocukların cinsiyetleri konusunda herhangi bir soru sorulmamış olsa da genel olarak çocuklarının cinsel saldırıya uğramasından endişe eden ebeveynlerin oranları yüksektir. Annelerin babalara göre çocuklarının cinsel saldırıya uğraması konusunda daha fazla endişeli oldukları görülmektedir. Cinsel saldırı söz konusu olduğunda babalar sadece çocukları için değil eşleri içinde endişe duymaktadırlar. Babaların yarısı eşlerinin cinsel saldırıya uğramasından korkmaktadırlar. Bulgular çocukların ve kadınların cinsel saldırının odak noktası olduğu ve cinsel saldırıya karşı daha savunmasız oldukları düşüncesinin yansıması olarak okunabilir.

Verilerin gösterdiği gibi genel olarak çocukların mağdur olunmasından hem ebeveynler hem de çocuk sahibi olmayanlar oldukça endişelenmektedirler. Ebeveynlere genel olarak sokakların çocuklar için güvenli olup olmadığını sorduğumuzda nerede ise annelerin tamamı ve babalarında %85'i çocukları için sokakların güvensiz olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 6. Bugünlerde çocukları sokakta yalnız bırakmak güvenli değil (%)		
	Anneler	Babalar
Katılmıyorum	2	5
Kararsızım	2	10
Katılıyorum	96	85

Sokakların güvensiz olması ebeveynlerin çocuklarını sokağa yalnız çıkarmamaları konusunda da daha temkinli olmaya itmektedir. Tablo 7’de görüldüğü gibi, annelerin %80’i ve babaların %68’i çocuklarının gece yalnız çıkmadıklarından emin olmaktadır.

Tablo 7. Çocuklarının gece yalnız dışarı çıkmadıklarından emin oluyorum (%)		
	Anneler	Babalar
Evet	80	68
Hayır	20	32

Veriler bütünsel olarak değerlendirildiğinde kadınların ve erkeklerin çocuklar konusunda hassas oldukları görülmektedir. Erkekler çocukları ile beraber eşlerinin başlarına gelebilecek suç mağduriyetinden de endişe duymaktadırlar. İlginç olan nokta çocuk sahibi olmayanlarında genel olarak çocukların mağduriyetleri konusunda kaygılı olmalarıdır. Her ne kadar kardeşlerinin ve ebeveynlerinin mağdur olmasından çocuk sahibi olmayan kadın ve erkekler korksalar da bu korku çocukların başına gelebilecek şeylerden korkudan daha yüksek değildir. Sadece bekâr katılımcılar için korkunun kaynağı ebeveynleri ve kardeşleridir. Katılımcılar ister ebeveyn olsun veya olmasın çocukların suç mağduriyeti söz konusu olduğunda tehlikelere açık ve korunmaya muhtaç olduklarını düşünmektedirler.

Tartışma

Tehlikelerle dolu bir dünyada yaşıyoruz. Hayatta kalabilmek için sadece çevresel tehlikelerden kendimizi ve sevdiklerimizi korumak artık yetmiyor suçun ve terörün yarattığı tehditlerden de korunmak zorundayız. Tehlikelerin kimden, nereden, ne zaman veya hangi doğa olayından geleceği konusunda bir öngörümüz olmadığı için kontrol edilemeyen bir korku kültürü içinde yaşıyoruz (Furedi, 2001). Bu korku kültürünün hâkim olduğu risk toplumunda (Beck, 1992) bu araştırma verilerinin de gösterdiği gibi en savunmasız varlıklar olarak düşünülen çocukların korkunun öznesi olması bizleri şaşırtmamalıdır. Çocukları artık sadece sağlıklarını tehdit edecek risklere karşı koruma zorunluluğunun yanına güvenlik tehditlerine karşı koruma zorunluluğu da eklenmiştir. Başka bir ifade ile, risklerin daha az kontrol altına alınabildiği ve güvenlik tehditlerinin sürekli arttığı bir dünyada ebeveynlerin çocuk yetiştirmek için yoğun bir çaba sarf etmesi gerekmektedir. Kendine güvenen ve bağımsız bir birey yetiştirmenin yanı sıra ebeveynler çocuklarının güvenliklerini sağlamaktan da sorumludurlar. Geleneksel yapının baskın olduğu dönemlerde ebeveynler bir yere giderken rahatça çocuklarını

mahalledeki komşusuna emanet edip gidebilirken artık ebeveynler komşularından da korkar hale gelmişlerdir. Ebeveynlerin çocuklarının güvenlikleri konusunda güvenebilecekleri geleneksel mekanizmalar artık kırılmıştır. Uzman kadrolar ebeveynlere nasıl ayakları üzerinde duran çocuklar yetiştirebileceğini anlatırken (Beck-Beck Gernsheim, 2012: 251-254) çocuklarını tehlikelere karşı nasıl korumaları gerektiğini de sürekli anlatmaktadırlar. Ebeveynlerin çocukları için duyduğu korku ebeveyn olmanın doğasında vardır ve buna uygun hareket etmelidirler mesajı onlara verilmektedir. Çocukları sokağa çıkarken yanında olmayan bir ebeveyn artık yeterince iyi bir ebeveyn değildir. Çocuğun başına gelecek her şeyden onlar sorumludur. Parka giderken, okula giderken sürekli çocuklarının yanlarında olmalıdırlar. İşe giderken çocuklarını evde yalnız bırakmamalılar gerekirse çocuklarının güvende olması için anneler işi bırakmalıdırlar. Çocuğa nasıl güvende kalması gerektiği, tehlikelere karşı kendini nasıl koruyacağı öğretilmelidir. Okuldan eve yalnız geliyor ise yabancılarla konuşmamalı, başkasının arabasına binmemeli, başkasının verdiği yememelidir. En güvenilir kişiler bile çocuklar için tehlikeli olabilirler. Özellikle, medya ebeveynlerin doğal olarak gösterilen korkusunu sürekli çocukların mağduru oldukları en dehşet verici suçları göstererek tetiklemektedir. İzmir Ödemiş'te cinayet kurbanı olan 10 yaşındaki kız çocuğu vakası medya tarafından günlerce didik didik edilmiştir. Çocuğun kaybolduğu an itibari ile nerede ise an ve an ana haber programlarından magazin programlarına kadar olay takip edilmiştir. Çocuğun bedeninin bulunduğu ve şüphelilerin yakalandığı anda birçok kanalda canlı yayın yapılmış ve günlerce olay gündemde tutulmuştur. Hatta çocuk mağdurların odak alındığı özel programlar yapılmaktadır. Bazen kaybolan bir çocuk bulunmaya çalışılmakta bazen de istismar edilen ve öldürülen bir çocuğun cinyeti çözülmeye çalışılmaktadır. Çocuklara yönelik tehlikenin bir komşudan mı, okul müdüründen mi, bakkaldan mı yoksa servis veya minibüs şoföründen mi geleceğinin bilinmediği dünyada ebeveynler dehşete düşmektedirler.

Suç korkusu etrafında bireylerin ve sevdikleri insanların hayatları şekillendirilmektedir. Özellikle evi ve ev çevresini korumak için alınan önlemlerin çoğunluğu bireyin kendisinden daha çok sevdiklerini korumak için aldığı önlemlerdir (Warr-Ellison, 2000). Eşler veya ebeveynler sadece kendi davranışlarını sınırlandırmıyorlar diğerlerinin davranışlarını da sınırlandırmaya başlıyorlar. Erkeklerin eşlerinin belirli yerlere yanlarında kendileri olmadan gitmeleri konusunda gönülleri pek rahat etmiyor. Bireyler kendileri söz konusu olduğunda tehlikeli durumlar ile baş edebilme becerisine sahip olduklarını kendilerine bir şey olmayacağını düşünürken sevdiği diğer insanlar söz konusu olduğunda ise onların karşılaştıkları tehlikeli durumlar ile baş edip edemeyeceğini, üstesinden gelip gelemeyeceğini veya durumu kontrol altına alıp alamayacağını bilme olasılıkları daha azdır. Sevdikleri kişilerin yanlarında olmadıkları için kontrol altına alamadıkları durumlar diğerleri için duyulan korkuyu tetiklemektedir. Bundan dolayı, kişiler sevdikleri kendine yakın olan kişilerin başlarına bir şey gelmemesi için durumu kontrol altına almaya çalışırlar. Çocuklarına cep telefonu alarak, gittikleri yerleri bilerek, çocuklarının arkadaşlarının ebeveynlerini tanıyarak, eşleri uzak bir yere gittiğinde güvenli ulaşım ulaşmadığını anlamak için telefon ederek, evlerine alarm taktırarak, yaşlı ebeveynlerini daha güvenli bir yerde yaşamasını sağlayarak, üniversiteye giden çocuklarının evde kalıyorsa tek başına değil ev arkadaşı

ile beraber kalmasını sağlayarak, sürekli tehlikeli olabilecek durumları kontrol altına almaya çalışırlar. Ebeveynler ve eşler tehlikeli durumları diğerleri için önlemeye çalışmaktadırlar fakat mağdur olmasından korkulan kişi veya kişiler alınan bu önlemlere veya verilen tavsiyelere nasıl cevap vermektedir sorusu açıklanmaya muhtaçtır (Heber 2009). Örneğin ebeveynlerin korkularına çocuklar nasıl cevap vermektedirler? Çocuklara güvende olmaları için alınan cep telefonları ebeveynlerin tavsiyeleri doğrultusunda kullanılmakta mıdır? Bir yere gidildiğinde ebeveynler aranmakta mıdır? Ebeveynin görüşülmesini istemediği kişilerle gizlice de olsa görüşülmekte midir? Gece gidilmesinin tehlikeli olduğu belirtilen mekânlara ebeveynlerden habersiz takılmakta mıdır? Heber (2009) çocukların ebeveynlerinin bu tavsiyelerini pek dikkate almadığı yönünde bulgulara ulaşmıştır. Bu soruların derinlemesine araştırılması gerekmektedir.

Diğerleri için duyulan korku hem bireyin hem diğer bireyin hayatını etkilediği için etkisi daha geniş bir alana yayılmaktadır ve korkunun aktarılma olasılığı mevcuttur. Örneğin, evlenmeden önce tek başına gece dışarı çıkan bir kadının evlendikten sonra sürekli eşi ile dışarı çıkması, yalnız arkadaşları ile yapacağı aktivitelerde bile eşinin onu getirmesi ve götürmesi, kadının korkusunun pekişmesine sebep olabilir. Bir noktada erkekle beraber iken kendini daha öncesine göre daha fazla güvende hissederken, erkeğin olmadığı durumda ise daha az güvende hissetme olasılığı vardır. Çocuklar söz konusu olduğunda ebeveynlerin korkularının çocuklar tarafından hissedilme ve öğrenilme olasılıkları mevcuttur. Küçük çocukları olan ebeveynlerin çocuklarını tek başlarına mahalledeki okula göndermeyip onlarla beraber okula kadar yürümesi, her gün okula çocuğu getirip götürmesi, çocukların tek başına bir yere gittiğinde sürekli olarak ondan haber almaya çalışması veya alamadığında telaşa kapılması çocukların toplumun norm ve değerlerini ebeveynlerinden öğrendiği gibi güvende olma duygusunu veya mağdur olma korkusunu da öğrenmelerini mümkün kılmaktadır. Çocuklar belirli durumları veya kişileri değerlendirirken ebeveynlerini gözlemlerken öğrendikleri ipuçlarını kullanabilirler. Karşılaştıkları kişilerin kendileri için tehlikeli olup olmadığı veya içinde buldukları durumun tehlikeleri hakkında fikir sahibi olabilirler. Ebeveynler özellikle çocuklarına yabancılarla konuşmaması, yabancı biri yanına yaklaştığında oradan uzaklaşması, belirli yerlere onlar olmadan gitmemeleri, sokakta çoğu zaman tek başına kalmamaları, evin yakınlarında oynamaları gibi konularda sürekli olarak öğüt vermektedirler. Ebeveynler bu öğütler ile çocuklarına korkuyu öğretmektedirler. Çocuklar çoğu zaman ebeveynlerinin korkularını tecrübe etmektedirler (De Groof, 2008: 278-284).

Bireyler dışlanacakları veya utandırılacakları kaygısı ile kendilerinin korktuklarını söyleme konusunda daha temkinli davranabilirler fakat diğerleri için duydukları korkuyu yansıtmak toplum tarafından daha fazla kabul edilebilir. Erkeklerin eş ve çocukları için korkması kendileri için korkmasından daha kabul edilebilirdir. Çünkü iyi bir aile babası, eş ve çocukları için kaygılanmalı ve korumak için elinden geleni yapmalıdır. Erkekler iyi bir aile babası olmanın gereği olarak bu korkuyu yansıtmaktadırlar. Kadınlar için de benzer bir durum söz konusudur. Evlendiğinde ve çocuk sahibi olduğunda çocukları için daha fazla korkmaktadırlar. Bireyin kendisi için korkusu diğerleri için duyulan korkunun gölgesinde kalsa da bireysel suç korkusu ile diğerleri için duyulan korkunun sınırlarını çizmek ve birbirinden ayırmakta oldukça güçtür. Diğerleri için duyulan korku bireysel

korkunun bir yansıması olabileceği gibi bireysel korku diğerleri için duyulan korkuyu tetikleyebilir. Bu bağlamda bu konuların gelecek araştırmalarda hem nicel hem de nitel yöntemler kullanılarak daha fazla irdelenmesine ihtiyaç vardır.

Kaynakça

- BECK, U. (1992). *Risk Society: Toward a New Modernity*. London: Sage Publication.
- BECK, U.-BECK GERNSEIM, E. (2012). *Aşkın Normal Kaosu*, Nafer Ermiş (Çev.). İstanbul: İmge Kitabevi.
- BRUNTON-SMITH, I. (2011). *Untangling the Relationship Between Fear of Crime and Perceptions of Disorder*. British Journal of Criminology, 51, 885-899.
- CHIRICOS, T., HOGAN, M.-GERTZ, M. (1997). *Racial Composition of Neighborhood and Fear of Crime*. Criminology, 35, 107-131.
- COOK, C. L.,-FOX, K. A. (2012). "Testing the Relative Importance of Contemporaneous Offenses: The Impacts of Fear of Sexual Assault versus Fear of Physical Harm among Men and Women", *Journal of Criminal Justice*, 40, 142-151.
- De GROOFS. (2008). "And My Mama Said.. The (Relative) Parental Influence on Fear of Crime among Adolescent Girls and Boys", *Youth and Society*, 39, 267-293.
- DRAKULICH, K. M. (2015). "Concerns for Self or Family? Sources of and Responses to Altruistic Fear", *Journal of Interpersonal Violence*, 30, 1168-1207.
- DRAKULICH, K. M.-ROSE, K. (2013). "Being Male or Living a Female: Fear for Partners by Sex and Sexual Orientation", *Journal of Interpersonal Violence*, 28, 1765-1797.
- ESCHHOLZ, S., Chiricos, T.-GERTZ, M. (2003). "Television and Fear of Crime: Program Types, Audience Traits and the Mediating Effect of Perceived Neighborhood Racial Composition", *Social Problems*, 50, 395-415.
- FERRARO, K. F. (1995). *Fear of Crime. Interpreting Victimization Risk*, Albany: State University Press.
- FERRARO, K. F.-LaGrange, R. (1987). "The Measurement of Fear of Crime", *Sociological Inquiry*, 57, 70-101.
- FUREDİ, F. (2001). *Korku Kültürü: Risk Almamanın Riskleri*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- GAROFALO, J. (1981). "The Fear of Crime: Causes and Consequences", *The Journal of Criminal Law and Criminology*, 72, 839-857.
- HAYNES, S. H.-RADER, N. E. (2015). "Concerns about Crime for Self and Others: An Analysis of Individual and Contextual Effects", *Criminal Justice Review*, 40, 303-321.
- HEBER, A. (2009). "The Worst Thing that could happen", *Altruistic Fear of Crime. International Review of Victimology*, 16, 257-275.
- HOLLANDER, J. A. (2001). "Vulnerability and Dangerousness: The Construction of Gender through Conversation about Violence", *Gender and Society*, 15, 83-109.
- <http://www.cnnturk.com/son-dakika-yalovada-vahset-parktan-kacirilan-5-yasindaki-cocuk-istismar-edilip-olduruldu?page=2>
- <http://www.hurriyet.com.tr/son-dakika-minik-ceylinden-aci-haber-40487393>

- KARAKUS, O.-McGARRELL, E. F.-BASİBUYUK, O. (2010). "Fear of Crime among Citizens of Turkey". *Journal of Criminal Justice*, 38, 174-184.
- KILLIAS, M.-CLERICI, C. (2000). "Different Measures of Vulnerability in their Relation to Different Dimensions of Fear of Crime", *British Journal of Criminology*, 40, 437-450.
- KUL, M. (2013). *Suçtan Daha Büyük Suç Korkusu: İstanbul'da Bir Alan Araştırması*, İstanbul: YeniYüzyıl Yayınları.
- MADRIZ, E. I. (1997). "Images of Criminal and Victims: A Study on Women's Fear and Social Control", *Gender and Society*, 11, 342-356.
- MAY, D. C.-RADER, N. E.-GOODRUM, S. (2010). "A Gendered Assessment of the "Threat of Victimization": Examining Gender Differences in Fear of Crime, Perceived Risk, Avoidance, and Defensive Behaviors", *Criminal Justice Review*, 35, 159-182.
- MESCH, G. (2000). "Perceptions of Risk, Lifestyle Activities, and Fear of Crime", *Deviant Behavior: An Interdisciplinary Journal*, 21, 47-62.
- PANTAZIS, C. (2000). " 'Fear of Crime': Vulnerability and Poverty", *British Journal of Criminology*, 40, 414-436.
- RADER, N. E. (2010). "Until Death Do Us Part? Husband Perceptions and Responses to Fear of Crime", *Deviant Behavior*, 3, 33-59.
- RADER, N. E.-COSSMAN, J. S. (2011). "Gender Differences in U.S: College Students' Fear for Others", *Sex Roles*, 64, 568-581.
- ROUNTREE, P.-LAND, K.C. (1996). "Perceived Risk versus Fear of Crime: Empirical Evidence of Conceptually Distinct Reactions in Survey Data", *Social Forces*, 94, 774-802.
- SAMPSON, R.-RAUDENBUSH, S. W. (1999). "Systematic Social Observation of Public Spaces: A New Look at Disorder in Urban Neighbourhoods", *American Journal of Sociology*, 105, 603-51.
- SCHAFFER, J. A.-HUEBNER, B. M.-BYNUM, T. S. (2006). "Fear of Crime and Criminal Victimization: Gender-based Contrasts", *Journal of Criminal Justice*, 34, 285-301.
- SNEDKER, K. A. (2006). "Altruistic and Vicarious Fear of Crime: Fear for Others and Gendered Social Roles", *Sociological Forum*, 21, 163-195.
- STANKO, E. (1995). "Women, Crime, and Fear", *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 539, 46-58.
- SUTTON, R.-FARRALL, S. (2005). "Gender, Socially Desirable Responding and the Fear of Crime. Are Women really more Anxious about Crime?", *British Journal of Criminology*, 45, 212-224.
- TULLOCH, M. I. (2004). "Parental Fear of Crime: A Discursive Analysis", *Journal of Sociology*, 40, 362-377.
- TÜİK. (2015). *Yaşam Memnuniyet Araştırması 2014*, TÜİK, Ankara
- ULUDAĞ, Ş. (2010). "Vatandaşların Suç Korkusu (Güvenlik Endişesi) Seviyesine Etki Eden Faktörler ve Alınabilecek Önlemler: Malatya Örneği", *Polis Bilimleri Dergisi*, 12, 1-28.

-
- VOZMEDIANO, L.-SAN-JUAN, C.-VERGARA, A. I.-ALONSO-Alberca, N. (2017). ““Watch out Sweetie”: The Impact of Gender and Offence Type on Parents’ Altruistic Fear of Crime”, *Sex Roles*, March, DOI:10.107/s11199-017-0758-7.
- WARR, M. (1992). “Altruistic Fear of Victimization in Households”, *Social Science Quarterly*, 73, 723-736.
- WARR, M. (2000). “Fear of Crime in the United States: Avenues for Research and Policy”. David Duffee (Ed.), *Measurement and Analysis of Crime and Justice: Criminal Justice*, 4, içinde (s.451-490). Washington, DC: Department of Justice.
- WARR, M.-ELLISON, C. G. (2000). “Rethinking Social Reactions to Crime: Personal and Altruistic Fear in Family Household”, *American Journal of Sociology*, 106, 551-578.
- WILCOX, P.-CAROL, E. J.-ADAM, J. P. (2006). “Fear of Acquaintance versus Stranger Rape as a ‘Master Status’: Towards Refinement of the ‘Shadow of Sexual Assault’”, *Violence and Victims*, 21, 355–370.